

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesus qua[m] fuerit semper in angustijs fidelissimus liberator. Concio XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Conuersus
quomodo
Christus Pe-
trum respec-
xit.

Denuò igitur gallus cantauit. Conuersus itaq; Iesus, quasi qui dissimulando Petri oblitus fuisset, non illum protegens, sed labi finens, respexit eum oculis suę misericordię, atq; per internam illi insinuans inspirationem quid egisset, quomodoq; hunc illi lapsum prenunciasset *recordatus est Petrus*, rediens ad cor, verbi quod sibi Christus prędixerat: *Antequam gallus cantet bis, ter me negabo.*

Petrus vt cor
Iesu duplici
vulnere sauci-
auerit.

Egressus igitur foras, sicut amarè quod dilectissimum suum atq; fidelissimum negauerat magistrum, cor Iesu duplici vulnere sauciens: id est, negatione videlicet primo, deinde lachrymosa contritione. Neque enim pietas Iesu se continere potuit, vt compassione erga dilectum discipulum plorantem amarè detestatione sui peccati, & prę amore magistri dilecti non vulneraretur.

Precatio pro contritione peccatorum.

Psal. 41.

Tu ergo piissime Iesu nos quoque misericordia tua oculis respice, veramq; & perfectam nobis contritionem pro peccatis nostris, qua lachryme sint nobis panis die ac nocte, infunde: vt in fletu penitentia tibi reconciliemur & in tuo sanguine pro nobis effuso, ab omnibus peccatis, vitijs ac negligentijs nostris emundemur, qui es sine fine benedictus, Amen.

DE DOMINI IESU ANGVSTATIONE IN DOMO
Anna & Caphe. Theorema X.

ARGVMENTVM.

Qui in angustijs & necessitatibus nostris, tum nos omnes, tum potissimè gentem Hebręam conclusam consolabatur; latam aperiens euadendi viam, atque accipiens, propter nos & ab eadem gente nunc vndique angustatur.

IESUS QUAM FVERIT SEMPER IN ANGVSTIIS
fidelissimus liberator. Concio X.

Quomodo
gentem He-
bręorũ Deus
ex multis an-
gustijs sæpè
liberavit.
Exod. 13. 14.

Argumenti huius prior pars, ex sermone octauo supra habito, non parum confirmatur. Recordare enim quid ibi dictum fuerit, quomodo filij Israel Aegyptum egredientes, quando ex omni erant parte conclusi, ante se rubrum habentes mare, à tergo verò insequentes hostes, à lateribus vastam inuiamq; eremum angustiati fuerint, clamauerintq;, nihil aliud expectantes, quam ex omni parte interitum: Dominus verò ex omni eos angustia eripuerit, viam illis per mare rubrum aperiens, qua sicco transirent pedes. Pharaonem verò omnemq; eius exercitum post illos insequentem, dum in medio essent maris, fluctibus vndarum relabentibus, Israelq; traducto, submerfit. Recole præterea quomodo eundem populum de hostium manu, de imperantium sibi tyrannide, deq; vastantium manibus, imò de quacumq; angustia calamitate vè (quibus sæpenumero peccatis suis id facientibus, fuerant comprehensi) liberauerit, illis rectores & iudices constituens, qui eos (dum a quoque vita eis morte fuisset amarior) tutarentur. In mentem quoq; veniat Dauid, quomodo illum suosq; quos habebat secum Dominus liberauerit, quando Saulem regem fugiebat persequentem, eratq; Dauid eo tempore cum suis in deserto

Iudic. 2.

Dauid con-
clusus à Sau-
le, quomo-
do liberatus.

deserto Maon conclusus, angustatus, atq; aded consternatus, vt iam desperaret manus Saulis euadere. Circumdederat enim cum suo exercitu Dauidem Saul, atq; in modum coronæ concluderat. Quomodo igitur illum Dominus liberauit? Dominus miserat Philistæos Israelitarum hostes, qui per omnem terram eorum diffunderentur. Cui malo, subito auocatus per nuncium Saul vt occurreret, à persecutione Dauid (quem iam conclusum penctq; vinctum tenebat in manibus) desinens, redijt, hac itaq; occasione Dauid, Domino illum protegente, est liberatus. Adde nunc quoniam de Dauid loquimur, quomodo idem postquam numerari sui regni iusserat populum, in seipsum rediens, atq; peccatum agnoscens dixerit: *Peccauit valdè in hoc facto, sed precor Domine vt transferas iniquitatem seruitui, quia stultè egi nimis.* Missus est autem Gad Propheta à Domino, qui Dauid diceret: *Truon tibi datur optio, è quibus quod volueris eligas. Aut septè annis tibi veniet fames in terra tua, aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos, te persequentes, aut certè tribus diebus erit pestilentia in terra tua.* Nunc ergo dicebat Gad, *delibera & vide, quem respondeam et qui me misit, sermonè.* Dixit itaq; Dauid: *Coarctor nimis, ac si diceret: Angustia sunt mihi vndique, nulum enim horum est eligibile aut non perniciosum.* Quia tamen iustus erat & ipse peccauerat, elegit hoc malum in vltionem sui peccati, à quo non magis ipse quam reliqui foret tutus. Nam à gladio & fame, licet populus pati habuisset, verisimile tamen est vt rex propterea in seipso benè potuisset, ne pateretur, seruari. At à peste non erat ipse magis, quam reliqui, securus. Ideò hanc elegit, dicens: *Melius est incidere in manus Domini (misericordia enim eius multa sunt) quam in manus hominum.* Nam & cum videret populum Angelo cædenti mori, dixit Dauid ad Dominum: *Ego sum qui peccauit, ego inique egi, isti qui oues sunt, quid fecerunt? Vertatur obscuro manus tua cõtra me & contra domũ patris mei.* Liberatus est igitur Dauid à timore & expectatione mortis, quam certè tanto formidolosior, quã cæteri habuerat expectare, quanto ipse, non alij, hanc plagam commeruisset. Verùm vt dixi, ab hac angustia Dominus illum liberauit, mortem dans illi videre suorum: ipsum verò qui reus fuerat, sed pœnituerat, humiliterq; se in manus misericordiarum Domini obtulerat, à morte liberans. Hoc modo alios multos recensere possem ex sacra historia, periculis calamitatibusq; aded inuolutos atq; circumdatos, vt nullo ipsis pacto relicta esset via euadendi, nisi Domini misericordia liberante. Verùm ne prolixitate sim onerosus, Susannam solam in medium adducam. Hac enim quia mulier erat speciosissima, nec minori prædita castitatis virtute, cum in pomario esset domus suæ, & emissis à se puellis lauaretur, (æstus enim erat) duo senes qui populi erant iudices, absconderant se vbi Susanna lauabatur in horto, libidinosa namq; successi erant erga eam concupiscentia. Hi itaq; apud Susannam molestia & precum & minarum agebant, vt admitterentur ad explendam cum ea suam concupiscentiam, alioquin aduersus illam dicturos se testimonium minabantur, quod eam inuenissent cum adolescente in re obscena occupatum. Susanna rem exhorruit nefariam, atq; constanter recusauit. Illis vrgentibus atq; comminantibus, dixit Susanna: *Angustia mihi sunt vndique. Si enim vobis consentiens hoc egero, mors mihi est: si autem non egero, non effugiam manus vestras. Sed melius mihi est incidere in manus hominum, quam peccare in conspectu Domini.* Exclamantibus itaq; tam Susanna, quam senibus, irruentes serui per-

Y

posticam.

J. VI
23

2. Reg. 3.

2. Reg. 24.

Gad Pro-
pheta cur ad
Dauidem
missus.

Dan. 14.

2. Reg. 14.

Susannæ
pulchritudo
& castitas
quanta.

Dan. 13.

posticam, accurrerunt, remq; turpissimam à iudicibus aduersus Susannam licet innocentem, audierunt inuiti. Quid moror? Susanna ad iudicium vocata est, testibus falsis & iniquis conuicta est, ad mortem, omnibus suis amicis lachrymantibus, damnata est. Erat autem cor eius erectum, fiduciam habens ad Dominum, ided exclamauit: Domine qui omnia cognoscis abscondita, nouisti quod nihil horum quæ isti malitiosè composuerunt aduersus me, fecerim. Hæc cum ad mortem innocentissima educeretur, misertus est Dominus, qui omnes oppressos liberat de omni angustia, in se confidentes, spiritu suo impleuit Daniele, qui populum iudicesq; illos senes ad iudicium reuocauit, atque ex eorum ore falsum eos testimonium dixisse aduersus Susannam, conuicit. Qui prolixiorē desiderat historiam, librum legat Danielis prophetæ. Nobis tantundem citasse sufficiat, quo videatur Dominum esse qui angustijs conclusos atque malis circumseptos liberauerit, viam eis euadendi aperiens. Hic tamen (vt secundam partem attingamus) iam angustatus, & malis omnibus circumseptus, non habet qui se liberet. Voluntariè enim omnia sustinet propter nos, propterea nec ipse, nec pater illi subuenit.

Susanna quomodo ab angustia & morte liberata.

Iesus qui omnium potentissimus liberator unusq; est, vt angustetur a hostibus suis.

Partis alterius Argumenti explicatio.

Contra hanc eius misericordiam suo more plebs hæc Iudaica, populiq; duræ ceruicis, contraria ei rependit. Nam Iudæi, ij tamē præcipuè, qui peculiariter à vulgi infestatione immunes esse voluit ac liberos, itaq; tantum legi obnoxios, hoc est, pontifices & sacerdotes, Christum angustarunt. Angustauerunt eum deinde pharisæi quoque cum senioribus in suo concilio, tentado omni ex parte, vt illum caperent in sermone, in fidiore mutando, impellendo, adulationibus inuitando, atq; vias illi omnes obstruendo, quibus conclusus euadere non posset, vt putabant, quin liberetur verbo aut facto Christus, aut saltem lapsus apud ignorantes crederetur, quo spem saltem accusationis inuenirent, vnde posset infamari. Hoc autem factum est apud Annam primum, qui illum interrogauit de discipulis & de eius doctrina, paratus quicquid responderet Iesus, illum iuxta præmeditationem & consilij sui conceptum capere in sermone, aut ignominia saltem dignū ostendere. Verum Iesus illius astum non ignorans, de discipulis suis obtulit: quoniam iam de illis iam, quia à se fugerant, parum loquendi & locus & tempus se ostendebant; ad alteram tantum interrogationē prudenter Dei sapientia respondit, dicens iustus illum eos interrogare, quibus credere foret paratus, hoc est, eos qui se audierant. Se quidem in templo & synagoga palam fuisse locutum, nihil verò docuisse in occulto. Hæc quamuis sapientissima fuerit responsio, qua etiam ab insidiantibus non posset capi Christus, nequaquam tamen contumelia caruit. Nam seruus quidam pontificis adulator domini sui, dolens aduersus insidiasq; dum pontificem videt non obtinuisse quod intendat, hoc est, calumniandi occasionem qua Christum confutaret, ipse, quasi defendere sui domini niteretur honorem, Iesum percussit in maxillam, dans eidem alapam validissimam, simulq; Christum, quem ac si de superbia notasset, obiurgans: *sic respondes, inquit, pontifici?* Iesus verò se à seruo illo & temere ostendens iudicari, & indignè cædi: *si malè, inquit, locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me cædis?*

Alapam Iesus accipit à seruo.

Ioan. 18.

Verum